

VOLBA

- od roku 2013 volen **přímou volbou**
- kandidátovi na prezidenta musí být 40 let a výše
- kandidáta mohou navrhnout občané ČR starší 18 let (s peticí minimálně 50 tisíc podpisů oprávněných voličů), nebo nejméně 20 poslanců či 10 senátorů
- prezident je volen tajným hlasováním občany ČR staršími 18 let
- volbu vyhlašuje předseda Senátu
- prezident je zvolen nadpoloviční většinou platných hlasů; případně je vypsáno druhé kolo volby pro dva nejúspěšnější kandidáty z prvního kola
- volební období trvá **5 let**
- prezident může být zvolen **maximálně dvakrát za sebou**
- ujímá se úřadu složením slibu na společné schůzi obou komor Parlamentu ČR

PRAVOMOCI

Prezident jmenuje

- předsedu a další členy vlády, přijímá jejich demisi, odvolává je, pověřuje prozatímním výkonem jejich funkcí
- soudce Ústavního soudu, jeho předsedu a místopředsedy
- předsedy a místopředsedy Nejvyššího soudu
- soudce
- prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu
- členy Bankovní rady České národní banky
- generály a povyšuje je

Prezident ze své funkce...

- podepisuje zákony
- má právo **vrátit přijatý zákon** (s výjimkou ústavního)
- svolává zasedání Poslanecké sněmovny, případně ji rozpouští
- **vyhlašuje volby** do Poslanecké sněmovny a Senátu
- má právo účastnit se schůzí obou komor a je mu uděleno slovo, kdykoli požádá

Další pravomoci

- je **vrchním velitelem ozbrojených sil**
- přijímá, pověřuje a odvolává vedoucí zastupitelských misí
- sjednává a **ratifikuje mezinárodní smlouvy**
- propůjčuje a uděluje **státní vyznamenání**
- nařizuje, aby se trestní řízení nezahajovalo, nebo aby se v něm nepokračovalo
- má právo **udělovat amnestii**

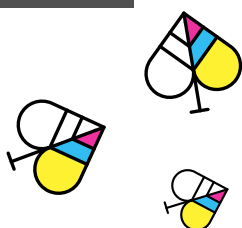
OMEZENÍ FUNKCE

- prezidenta nelze po dobu výkonu funkce zadržet ani trestně stíhat
- Senát může se souhlasem Poslanecké sněmovny podat ústavní žalobu proti prezidentu republiky k Ústavnímu soudu (pro **velezradu**, porušení Ústavy)
- Senát potřebuje k návrhu žaloby souhlas třípětinové většiny přítomných senátorů, Poslanecká sněmovna souhlas třípětinové většiny poslanců
- Ústavní soud může na základě žaloby rozhodnout o ztrátě prezidentského úřadu a způsobilosti ho znovu nabýt
- nemůže-li z vážných důvodů prezident vykonávat úřad, je výkonem úřadu pověřen po souhlasu Parlamentu předseda vlády, předseda Poslanecké sněmovny a předseda Senátu (každý má určité pravomoci)

ZOPAKUJ SI

Ústavní soud

- sídlí v Brně, stojí mimo systém obecných soudů, dohlíží na ústavnost právního řádu a poskytuje ochranu základních lidských práv dle Ústavy ČR

Nejvyšší soud

- sídlí v Brně, zajišťuje jednotu v rozhodovací praxi českých soudů v trestním a občanském řízení

Nejvyšší kontrolní úřad

- nezávislá instituce vykonávající kontrolu nad hospodařením se státním majetkem a plněním státního rozpočtu

Ratifikace

- závazné potvrzení platnosti důležitého dokumentu (např. mezinárodní smlouva)

Bankovní rada ČNB

- nejvyšší řídicí orgán České národní banky určuje měnovou politiku, dohlíží na finanční trh

Velezrada

- závažný zločin proti vlastnímu státu; jednání prezidenta proti republice a jejímu demokratickému řádu

Amnestie

- rozhodnutí o hromadném, částečném nebo úplném prominutí trestu